

— Cine se fi bravat semnală? — se 'ntrebă el.
Îți merse de deskise.

Văzând pe Pașl, niți șnăl niți altă nă proferară
niți șn kăvint, cî se 'nbrușmară kăte trei în
ațeca'și stringere îndelăng mi kă lakrămî de bă-
kărie în okî.

Fără a zice niți șn kăvint Pașl mi Vasilake
trasseră fie kare kăte trei bătiliî din băzșnarele lor; —
Vasilake denșse ne masă șn naket țe avea la săbgi-
oară mi în kare era șănukă, nateșrî, nrenelige frinte,
biskotșrî mi kaise marî kăl nămnăl.

— Bordo, Borgoniî, Horto mi Keres, mi kon-
niakăl amik ai stădentășî; — zise Vasilake aranjând
tot ne masă.

— Mă prinz kă șant nrodăkte din kăltoria
lăi Pașl.

— Da, răsănșe ațesta, am adăș kă mine din
Italia toată nivnița Dăuelăi D'Albăkerk de la Madrid.

— O! profanăl kare răde de țeă mai frămoasă
știingă, de geografie mi năne Madridăl în Italia.

— Pănu kănd geografii îl voră năne în Spa-
nia; — șnde el eksistă neanărat.

Ei se năseră kăte trei la masă.

— Ațesta e soare în bătilie zisse Donville; —
iți ica okî. — Șă bemă vorbind de kăltoria la Pașl.

— Ba nă; — ba nă; — mă ertați; — zise
Pașl; — se'mî novestigiî întăi voi țe ați făkăl în
linsa mea.

Vasilake șnăse istoria lăi kă Valentina, Pașl mi
Denville răseră kă xoxotă de idea originală a
tir-lirei.

— Măine yom faye kă toți ațonsia tir-lirei,
voesk șă văz cine are majoritatea brăniî săș

blonziu; — mi dak'or fi 'ntruntr zec zetoane, o las. — Rindel tã akem Denville.

Denville ewise din vissel sã vre o zec minste, dar Bargonis mi Keresel il afandase iar in il-signelesã.

El novesti amivilor sã amovile lã fantastice kã an ama mare akvent de sinceritate, kã o ama mare absendeng de detalirã; — in kãt amivã lã krezerã toatã istoria ce le suase; — mi, sfermi Denville; — mã dek se 'ntãneskã dvesa mea la bal la onerã.

Karnavalã invenase de doz zile,

Amivã lã il lãsarã sã se gteaskã mi nlekarã.

Koborãnd skara, cã intãlnirã la al treilea jectagã o jãnã damã maskatã imbrãkatã kã an domino negrã; — cã imã imaginãrã kã era dvesa lã Denville.

— Skãzã Doamrã; — ne amikã nostrã Denville; — zisse Pax!; — noã santem kãza intãziereã salle mi vã ceremã ertãvãnele noastre.

Avea maskã, avel domino, — askãndea ne Liza; — jãna floristã ajãngea sãrioasã de la bal de la onerã unde prinsesse mãstãpile blonde ale amantãlã cã sãb barba anel mãsuã sãrãtãnd obrazã suã Domino albastrã; — Liza verãse eksnlikãrã Domnãlã Artãr; — ast-fel se nãmeã mãstãpile blonde; — mi Artãr iã esnlikase kã politegã kã era foarte inamorat de domino albastrã.

— Eã bine, — dar cã? — intrebã Liza.

— Nã nãote vine-va se fakã dozã lãkrãrã tot odatã; — resãnse Artãr.

— Vomã vedea dakã va 'ndrãzni se o adãkã la dinsãl kãnd voã fi cã akolo; — imã zãse Liza sãrioasã.

Ajungeând la otelul de Sens ea cherz portarului keia kamerei lui Artar. — Portarul îi respunse că 'n kontra obiceiului său, D. Artar a lăsat-o să dînsul.

— Bine; — respunse Liza; — a știtat, o se 'l astentă în scară.

Cînd se arcase al treilea kat atîrnî o 'ntîlnise amicul lui Denville năindă nișorul ne treanta scîrlei de la al 4-a kat.

— Denville; — lui zisse Liza care nu 'ngesese dect nămele în scîzele jăniloră stădengii; — vekisl meș adorator; — e vecin aci; — îl șitascm; — iat răsbrănarea mea; — mi că an nas reade ea se arcă nîr la kamera noetăslă, imuinse șma care rîmase deskisă nî stă la snatele lui.

Denville medea că kotal arăsat ne masă, dînnaintea șnei mrenelișe rîmasă nemănkată mi a șnăi naxar de Porto rest din stiklele ce lăsase stădengii.

El era; — în vis; — la onerz că dăcesa lui; dar astă dată în lok de a năne o arceolă ne frantea idealăslă său, el nărea că voia a o stinge mi a rămne că dînsa.

La șgomotă ce făcă Liza intrănd, el întoarse kaul, mi o lă în brage fără niș o mirare mi fără niș o întrebare.

— Kărios lăkră; — lui zise Liza; — de mai mălt de trei lăni; — m'o mai fi autentănd el oare inkă ?

O lovitură violentă resnă jos; — era Artar care venea că dominoal alb.

— Iat ora răsbrănărei; — lui zisse Liza stărtănd ne Denville; — mi că o șingăre șăflare ea șkărtă șgonia lăminărei.

*

*

*

A doua zi de dimineagră Denville era la Hază;
— mi amîndoi merseră la Vasilake.

Ei sîkseră kîte trei, axtonsia tir-lirei; eraş zeye
jetoane çinçî romîi çinçî albe. — Vasilake se aşe-
ză ne fotoliş ka sî noatz nămră mai bine.

— E anost; — zise Vasilake; — aş fi voit sî
wtiş çine are majoritatea, blondăi saş brănză; — ba! —
e înătil; — mî dăk; — aîdî.

Înçerkă sî se skoale din fotoliş, dar îi nărz în
mîmkarea çe sîkăse kî çeva îl trîgea de inimă.

— Asta e nrea tare; -- zise el, — çe mî mai
çine açi?

O voce kare nărz kî ewa din fotoliş îi rîs-
năse.

— Obîçeăi.

Bra Valentina kare așzisse toatz konversagi-
nea, mi intrase ne ewa de la snatele fotolişăi kînd
Vasilake înçerka sî nleçe.

Lăi Vasilake îi sî răwîne se nărz a ezila în
nrezença el; — se skălz kă otărire, îi strînșe
mîna, mi nlekă kă amîçiî lăi.

Ewind din kameră el mai arănkă o kîtare de
regret snre fotoliş; — trimise înkă o salătare Va-
lentinei.

— Iată'i kăm sînt toçi; — mărmărz Valen-

lina; — năma! o trăsie seacă în cî; — ăsta mî regretă mi 'mî rîncă inima lăzîndu-mă; mi kă toate aueste, amorul proriiș 'l a făkăt sî nlece; — eș il izbăam; — ăc 'i năsa lăi de kaurivăxile mele?

Dioa cea mare.

Ilrin kile vızxrm nın'akım kanoastem viaga romnilor stădeni, la Paris; — ea se rezim.

În stădiș aktiv, inteligent, stăritor, în amor-rî efemere kare învencă la kreerî mi se akıyış în xrm de inimă ka s'î lasse mai tırziş o rană de ayele kare vikatrizındase o 'ntreste mi se vindekt nrin o ksr de ană reye, eksneriinga. — Stărtiri înbıttoare al ktrı ekxo se nerdă în dedalele sşletşlş, mi a ktrorş sşvenire rımasă nestearş ne kntă o melodie dşlc de jşneyş; — în amicie ayele farmek leal mi skşmn, kare sterge lakrimele, goneste norşl dşne frşnte, mi adşye sşrşşlş ne bşze, kare ne zıye „krede“ mi a ktrı nştere nş o şerşetşm nişı odată ka se vedem şnde se noate onrıea; — din kamaraderie, — ayele sşrşş senin al vieşel de stădiş mi de nşyerı, — ayele farmek nes-nşş al veselişlor jşneyş, — nşşrele şe se risi-nesk mai tırziş în snagış, mi a ktrorş sşvenire ne o adşyem aminte ka şn vis rınitor.

Ayea imnşlsie nşternikş şnre tot şe este dşvşementş, sakrifıiş, abnegayie, glşmş, mi şbakşrie în kare întristare e şn nor trekıtor, şn fşm şe se dissın.

*

*

*

Stădengi nostri netrekarz în acest trais cincu ani, — cincu ani de amicie, mi de kamaraderie, — cincu ani de jonegă mi isbire; — sunt cea mai frumoasă parte din viața omului.

*

*

*

În o zi; — zi mare, — zi de sărbătoare, — kâte'mi trei se întorcea de la eksamene radiomî mândri, fericiți. — În zioa aceea ei erau Domnitori ai lumii, stăni ai universității, — pământul întreg nu akonerea veselia lor, tot ce respiraș sâbt cer punea kă este al loră, — mi totă era un motivă noș nentră veselia loră.

Denville era doktor în medicină. —

Haslă era liengiat în literă. — Vasilake era liengiat în drent.

Liengiat în literă acesta era visul lui Hasl, — vis realizat, kă atita mănă, kă atita stărire, kă atita doringă, kă atitea nriagisni, mi tot de o dată kă atita năcere; — Vis atins însfărmăt kă fericiți mi kă băle albe, — vis dorit mi împlinit!

Un omniș de Lăkalas era nregătit, cel din armă omniș fericit nrin kare stădentă zice adio la tot ce este kamaraderie mi glorie de adolescingă, la tot

ve este ilăsișne; mi, dăpă kare învene kă serio-
sitate a pămi. în kalea reală a vieții; adică în
acea kale friguroasă mi spinoasă, kare se nămește
de către oameni pozitiv *O posițiune în societate*,

Ține era konvial la avel osnău mărșu mi vesel?

Toate kănostingele, toate savenirele, toate
isbirele stădengilor nostri.

Întîi; Olimnia, Jălieta, Ernestina, avela de kare
inima lor se akăgase nentă năbia dată, — kare
făsesse martorele volor d'ntă nămă ai lor în stădiș.
mi kare veneaș să assisteze la trismfărite loră.

Olimnia isbea înkă ne Pașl, — il isbea de
avel amor kare sboară, dar kare nă năetează, mi
nă se sterge năv odată din inimă, — de avelă amor
al kărsi savenire kăntă tot d'asna în fândă săfletăsi
o armonie delivioasă, ka vea din srmă găndire a
lăi Weber, săș ka serenada lăi Schubert.

Ernestina isbea ne Vasilake nentă kă el era
șn tănăr veselă, frămos mi de snirit.

Jălieta isbea ne Denvile, kăm zicea ea, —
„parceque je l'aime!“

Anoi venea femea kă fololisl, — avela visisne
lenevitoare a lăi Vasilake, amoră komodăsi mi al
ezingel, xalatsl mi nășvii, *dolce-le far niente*
viagă săblimă kare trece kă kășl anekal ne kăete,
mi kare rsue grămajii, giindăse 'n kovoial la skriere
ne genăki, — kănd omăsi îi e lene să făkă trei
nămă năntă la bisroă.

Dominăl albastră al lăi Denville, — dășosa ilă-
zorie, — amoră de damă mare, — în vis, — nekon-
tenita grizetă, — în realitate, kanriqisl kare are a-
vele'mi transportări, avelamă țarbări, avelamă în-
kăntări, — ka mi amoră, — mi kare nă are desvengăile,

ndoirile, dărerile, jalăziile, perneleksitugile, amorălei

Lăiza o biată fată strălucită, tristă nădă; — fika dăni kănită de korăbie skănită, mi mort ne valări în o lăntă glorioasă. — Găssită de Păsl în o seară de iarnă remărsănd la kănităiă nodălei de *arts*, neavănd dor solde să pătească, ka să lă treacă, — mărind de foame mi ne'nkinăindă mi kă desonorăl iă nălea da să mănăie, — inkălzită, xărănită, imbrăkată, găsădită de Păsl trei lăni, — ka o sororă, — fără niă o gărădire rea, — fără niă o intenăie kălnăbilă; — mi a kărei inimă 'n o zi dăni trei lăni, se lini de a lăi Păsl, bătă kă fok, mi aurăse flăkră amorălei în săfletele lor; — fینگ nădă ka anemona, kă dăie, pofămk a violetă, mi modestă ka răsără sălbăteă; — mălgămăndăse kă năgin, — mi neăerănd niă odată nimik, — ferănită de isăbirea lăi Păsl, sărăzăndă'i nătră kă o skănăse de o moarte ingrozătoare, — de moartea foamei, — nătră kă skănăse korăni eă alb mi korekt ka mărăra lăkră de Benvenăto Celini de răminea *morgulăi* (șn lok săimăntălor șnde se găne kadăverele nekănoskăte), — nătră kă mi el iă zămbăse în timă de dăre mi de neferăie.

Anăi venă o năciădă strălăuită de Doktoră de Bănelieră — kăniă de lăriă neăegătemă Harăsl orăni șnăversăl, — tătăloră nătriăloră lămei nătră gloriă mi mărăieă loră; — jăni kăriă iăș îndăte dăniă de a treăstăl al doăleă eksămen șn aer grav mi serăș, șn sărăș imăortănt, — mi kăriă în tinerăle loră ilăsiăni, imă inkășesă kă destăniă șnăversălei o 'n mărăieă loră, mi kă otrăsk de soartă lămei întregă.

În sărămit o droă de stădăniă, kămarăzi de koleăiări, — kăre aș vi'orăl înăntă loră, —

karii asniră la mărirea gradurilor universitare, — karii se așteptă la speranță la licențierea și doctori, și karii își zic: — „de astăzi sfârșit eksamențele mi eșă ka din viață.“

Osnățul fă vesel, sgomotos, fericit, — toastărele se ȳokănează ka orări de felicitări, de laude, și de doringi nentru mărirea viitoare, — fie kare adăcea în konvorbire kontingentul său de spirit și de viață, și kăvânt anono, și kalambur, și jok-de-vorbă o glămbă, o săvenire.

Trăni veseli și nobile, ce era să se desnăru a doza zi, poate ka se nă se mai vază, — și a kărei ilăsișni de mărirea seka lakrimele regretelor în oki,

Kăvi în konilărie ka și n adolescingă, în jăneșă. ka și în bătineșă, — omă este oare kăm egoist.

La sfârșitul osnățului fie kare voi să kănte, și să făkă și kor monștră kare a ntrekă societatea orfeonistiloră din Băkărești, — fie kare kănta sală, dar kănta ka inimă și ka veselie, — dar kănta ka sâșletă și, și kăuletele joviale se nkrășimășă n reprises d'ensemble și trimetează ekșoșă loră re-săștor în toată aliă.

La noș ore ei nlekară la teatră, — și păblik întreg kare să dăcea să făkă săkășel sășă nenovăirea eternă a șișă astor.

La șișă din noante sșnară iară ka togi.

La ȳinșă dimineșă, — Ei să nbrășimășă.

Astă dată nă mai era veselie, nă mai era mășă ȳămire, nă mai era răsări, — era sșinsori de mănă ară și frăȳești, imbrășimășă tinere și isbitoare, — lakrimi în togi oki, — și sșsănsări în toate nentărele.

Ei se desnărucează ka să nă se mai vază, — ană îndelăngășă, — poate! nișă odată!

*

*

*

La 11 ore dimineaga; — Paxl mi kə Vasilake eraş în vagonl drəmşlşl de fer al Marsilieî; cî mergeaş sş se 'mbarce de mare nentrə gara lor.

Sărmana Lăizş! —  a n  av sesse k ragi   se mearg  n n  la dr m l de fer s   nsojeask  ne Paxl nentr   ea d n   rm  oarg   n kare'l mai n  ea privi oki  c  amorom . — Paxl    l sase m sc mi  de fran   k  kare se'   k mnere  n fond de pr v lic, mi    ob in se pr n k nostingele l    n bureau de tabac, -- ka nensie a stat   nentr  servigi rile tat    s  , -- a casta    assign ra o eksisteng . — Ea k z se 'n gen ke, s rata biletele de ban k , sing r  mi solid  s venire  e'  l sase amant  c . —  li n  a ea n tere s  zik  n    n k v nt

Olimnia, J lieta, Ernestina mi Denville     nsog  n n  la ambarkader.

Denville, Vasilake mi Paxl se  in r  k   va timu  nbr  im   , -- lak  mille mir    din oki  lor, — dar, c  n  s  g ndra  s  le stearg .

D n  kite va momente de a est adio   bitor mi fr  esk, c  se deslin r   n l din bragele altor.

Vasilake mi Paxl se renciz r   n gara dr m    de fer  a Marsilie , — mi Denville  n a eea a dr m    de fer d'Arras, — kare treb ia s '   kon  k  'n gara l  .

*

*

*

Întorcându-se akasă, Olimpia, Ernestina, Jolita
kare nu ziceaș nimic nici una, nici alta, băgară
de seamă pentru 'ntăia oară în viața lor, că erau
conștinse de o 'ntristare mare, și dăseră-se.

*

*

*

Denville înțerea că flăcău era un băiețel de student
dar aia i se oniră'n gât, și îl înșurubă; — fete
a 'mă da înșurubă seama de aceea ce fusesse, — ei
îmi dăse batista la ochi, și nestă zăce minate o
lăsa. — Scoase canal pe fereastra vagonului
respira căt păta plămânilor, aer, — apoi se arăta
că gânditor și melankolik în fânda vagonului.

*

*

*

Păst și Vasilake șezău căt va tima silențios
că canetele anekate pe pent, că frângile sbrăvite
și că ochi smeză.

Vasilake întreprinse cel dintâi silențios.

— Singur! — zise el.

— Singur! respoase Păst.

— Singur nu! — zise Vasilake, dăru căte-
va minate: — nu, căci sântem amândoi, — și
vom fi toată viața noastră amândoi.

Ei se arătară unul, în brațele celălalt, — îmi
jăru o amărie strânsă și eternă. — Ce s'a
făcut aceea amărie akă! — și plânsu unul în bra-
țele celălalt. — Lakrimi dăru, lakrimi, de șurărare.

*

*

*

De ce oare eraş ei tristi?

Peutru kă simţeam kă era un adio grav mi
serios în viaţa lor! — kă nă era numai un adio la
amor, la kamaraderie, la amicitie, la netrecheri, la studiu
la răsări! — kă era adio la juncu, la kredinge,
la ilxiană, la tot ce e nobil, vesel, înalt; mi la tot
ce crede, ce izbeste omul!

La tot ce e scumă mi fericit!

PARTEA III.

ROMANIA.

I.

Reflecțiuni ale Autorului.

Ce este un roman ? . . . este oare o fikțiune a spiritului o înkinsire a imaginăriei, un vis amoros, o smare de întinări neadevurate și nerealizabile ? Nu; — romanul nostru fiind care astor este o episod a vre unei cunoștințe, — este o scriere dorită și gătită, o realitate posibilă și practică; un roman este tot deasna tabloul societății, kritik al răului, al viciului neajăsurilor, tot omul are să a avut o parte a existenței sale, consacrată unei roman, și tot omul are o săvârșire scumpă, un amor vast și arzând, o gândire izbitoră, o femeie adorată, o voință gătită, o descurajare înverșată, care a sacrificat momente, ore, luni, ani din viața sa, și care sacrifică restul ce are a mai trăi, adăugându-i aminte, revizând în memorie timpuri de scriere, regretând trecutul, și rekemând, dorind, umbrele scumpe, și dispuște ne care nu le mai poate atinge.

Neapărat kă astorăi kare deskrie o enisodă a viegei snei om, profită de insuirăgjenile imagina-
gijnei sale ka să dea skrierei o desvoltare frămoeșă,
ornamente elegante, gândiri atingătoare, o oare ka-
re poezie, su limbăgiș alles, mi o srmare de nea-
devrări grațioase karī daș romanglăi o formă ulă-
kășă, sūș sabbjekt atingător, o deskriere interesantă
su skon moral mi instraktiv. — Romanglă este
stădială viegei; — ka să fie ama mi ka să ajn-
gă la rezultatele aveste trebăe neapărat să fie
nresentat sabbt kolori, forme, mi asnekte karī
nlak, ating, fiksă atențijnea, mimkă sabbetă, vor-
bente inimeī māi mătă de kătă inteligenței, mi
insniră simgininte de komnasionē, de izbire, de
admiragijne nentă tot ăe este înalt, sabbim mi nobil.

Misiunea astorăi romantik este kalea ăea māi
snoasă, ăea māi aridă, ăea māi difivilă, ăe poate
allege sū om. — Uī de am fi mătă kīnd eram konil
kă o să ajngem într'o zi a skrie romangē, nea-
părat kă amă fi învătăt ăismăria saș kărelăria
ka să nă venimă a ne da singăr în foarfăele kritivēi.

Ăel năgin nă lingămim nasăniile mi vijăxile
nimăsi, nă sântem sklavăi snei nosijăni.

Niăi odată nă ridikăm altare, niedestal, statăe,
ăelor în nătere, niăi odată kondeisl nostră nă se
atinge de otrava lingămirei, mi niăi o dată gāndi
rele noastre, nă se fak kărtizanele snei om năternik,
snei bogat, snei ministră. — Nă, insuirăgjenile noa-
stre sânt nentă săravă, nentă neserivigă, vor resăna
gotă de a sūa în akvente de libertate, de Năgiona-
litate, de izbire, mi resnirănd tot de a sūa aerăi
indeuendijei, la sferămăsi karierei noastre vom aveă
ăel năgin konsolagijnea de a ne zivē: „am fost mik,

obskr, nekənoskət, am səferit dar. nimenī nē ne-a
axzit nlēngznd; — am fost strak dar nē am
vermitē la nimenī mī nstēm zīcē mī noī kē mndrie:

„Je n'ai flatté que l'indigence.

Mi kē toate astea cē sntēmē noī? — Sntēm
mik, nekənoskət, obskr; cē am gəstat noī în viagz?
am vzzt sē moment strlēvirele voioase alle xneī
averī cē s'a resnndit în mēnele noastre fērz a mī
kēm a snelberato vīnlēl datoriclor mī allē inek-
snerienget; am ixbīt mī nē mīm de am fost ixbīt; —
am semnatē nēgīnē bine în kalea noastră, am
kales nemēlxmirī mī xītarea.

La noī, oamenīī īnkē jēnī ajng d'abia la jēmrtate
kalle a viegēī mī se simt obēsigī stīngā, omēlxī fērz
īndolēl este disnegēl de toate lēkrērile lēmēī,
dar. asta este sē drent al bētrēnlēl cē nē este
dat tineregēī.

Timnēl trece ama de renele, konilēl sēblē vo-
ios fērz a gēndi la drēmēl cē are a strēbate, nentrē
kē nevzīndēī marginea 'l krede nemērgīnit, mī
kēnd odatē se gēsemtē din aīntea xneī fīntīnī nērz
mī limnede, se onreute, se anleakē, se nriveute, mī
vede kē a 'nbētrīnitē.

Kēnd ajnge la ayea vērstē în kare nriveute
īndērtlēlē scē, kalkēl mī analīzē trekētlēl cē īmī
noate zīcē elatēnū? — „E tīrziē akxm!”

O omenire! la cē servē omēlxī essemnlele cē
are tot de a xna sēb okīl lēī? — la cē servē es-
nerienga. — De cē kēnd intrē în ayeastē lotērie a
viegēī, nē īntēlneste în kalca sa sē jēkēlōr kare sēī
zikē: — „nē intra . . . eē am nērdēl tot.”

Mī anōī cē este lēmēa în karo trēm; — nē
avem de kēl sē retreyem în memoria noastră glo-

feră linsește? să și inima fără kșragiș face mîna sî tremăre kînd atinge arma or bîștăra omorîtoare? nă, dar obosit de gîndărilor triste mi dăreoroase țe 'l imăresoărz, simte neșesitatea de a se renăssa nășin înainte de a termina, așea de a măi relăa kșragiș mi lărie, adănostindăș la isvorăi dășe mi delivios allă săveniriloră jăneșe; al timniloră de amor; nentă ței țe aă isbit, nentă ței neșerivăiș adășerea aminte este o rază bine făkătoare țe inkăzșește sășletă, șn balsam țe îndășește rășile regreteloră kare esistă în inimă, o skintee arăștoare a nřivilegiășăi țe nosedă ței țe simă, de a nă nășea sî șite. Nentă ței țe nă a isbit, nentă ței șerivăiș, adășerea aminte este o fantășmă țe nare kă ese din mormînt kă sî le făkă teroare, kă sî je inghieșe șnă moment inima, kă sî le adăkă șn nor de nenășere mi măștrare nentă șitarea reșe kare le a imăetrit sășletă. — Șli țe este omă kare trășește kă vre o kîte-va nouăi denarte de noi, ne kare 'l amă șitat, kă kare nă ne măi gîndim kă amă trăit? țe este el alt țeva de kit șn mort deșne kare am zis năngănd „Dășnezeș s't'ierťe“ mi ne kare 'l am șters din memoria noastră kîte-va zile dăne ingronășănea lă; — moartea morăș e măi tristă, măi oribilă de kăș țeă șisikă, mi a-dese oră omă ar nřeșera măi bine sî fie mort mi ingronat, de kit sî se uitie șitat.

A șita, iată nřivilegiă țe omă! nă noate dobîndi șuor, iată noate de țe sășere așă de măș, mi kă toate așea niș nă ar voi sî șite, kăș a șita ore de șerivăiș volăștoase; de șingiră șăblime, de ilășiană di-vine, de gîndări noctive, ară fi a se șita însăș ne sine, a tăgăđă kiar el kă măi trăeste.

Ns. — din kontră; — omul dorește să năstreze
în toată întregimea lor, săvenirele dăru ale lokz-
rilor înkântătoare unde a izbit, unde tot ce a
kălkat îi nărea stăkt, unde a fost ferit, voeste să
le nătească în tribet de rekənowlingt, să le dea o
lakrimă de regretă.

II.

Reîntoarcere în țară.

Doză zecî zille dăne nlekarca sa, Uasl era reîntors în țară.

*

*

*

Kînd revîzî nentîz intîia datî pîrmîrile Romîniei, sî val de sînge tînzî i se 'nkegî la inimî sî o 'nîbzîsî, — lakrimî îî venîrî în okî, — lakrimî sînkî sî dîlî, — lakrimî date, tribî sakî la pîringî kîrîrî sîntem dîtorî tot, sî karî kîm a mîrî Kristî nentîz omenîre, cî mor nentîz konî lorî, sî la cî a îîbî.

*

*

*

El nî rekînostea pîra îî.

La Gîrgîz gîsî otîlî îî Signor Stefano Bitinelli, sîde refîzîrî de a îî sîcî mîmîlîgî, uîlîma,

varză akră, sâb nretekst kă era Italian mi nă stia să fakă băkăturie Românească.

Tot în otel avea șn aer Exronean afară de mărdurie, de mobilare, mi de nesubșita ne notrivire a koloarelor mobilelor kă nerdecele, mi de oglinzi kare craș kă desăvîrșire nătate de măste.

Mănkarea era gătită kă șntără veke mi mirosind greș.

Patări kare seamău a fi akonerite kă saltele nline de pietre, mi 'n kare toată noantea oare țe insekte mășukătoare fakă kă kăltorășă șn mărșel barbar în profită loră.

Ama era n'atșnă; — akșm otelșrile în Gișrgă s'a civlisat mălt, mi să simte o ameliorare notabilă nă însă în ekstirnarea insektelor, nișă în îndășuirea saltelelor, ele șșnt tot ama de netroase.

*

*

*

Pașl găsi mi Băkărestăș nekănoskăș, el îl lă-sase kă totăș alt-fel, găsi în lokăș teatrășăș din grajdsăș Ștălineanășăș, șn teatrăș noăș, vast, frămos, kă nregășl kășăia se zice kă s'a zidit măi mălte kase nartikă-lăriș, — mi o niagă în fagă teatrășăș.

Otelăriș tot în ștarea ăelăș de la Gișrgăș, dar măi skămne.

Kafenele mi biliardăș kă măi înainte, kă dîș-ringă kă kafenecele craș ăinște de Franăezăș.

Înăenerăă lăkrăreăș frămoășăș grădinăș ăiunme-gișl, nășităș Știrbeășl Balta Liman, ăăl.

Grădina Kiselef înnodobităș, înnverzităș, înnărgi-

te bine, mi devenite o demn rival a kumnilor Eli-see mi a Praterxsi.

Ssb raportul moral skimbări mi mai mari de kzt ssb raportul material; adică :

Lamea ne dos.

Bztrnî kari întregineaş femeî tinere, — mi femeî btrîne, kare întreginea tineri destul de . . . . . (ksalikarea ar fi prea tare) ka sş se vnzş.

Meserie kş profit.

Şnii oameni kariî imî vndşserş yara, mi eraş mndri de şanta lorş, mi trışmfaş.

Çokoi kariî lingsmaş, vigişrele, inşamia, mi trşfia vnzştorilor; ka sş le arşnş şn osşior.

Kşyî va tineri de inteligenş, de kanavitate, de merit, tramî la o narte, şşkşnd abnegatie de valoarea mi de mijloacele lorş intelektuale, nentrş kş le era frikş d'a le desvolta mi d'a le arşta.

Administratori şe nş administraş, şşdekştori şe nş şşdekaş, direktori şe nş dirijeaş, Ministri şe nş şşvernaş.

Kavaleri de Indşstrie şe profită mşşşind kşrpile de jok, mi şnekşşnd averele tinerilor.

Linsş de aşekşie, de inkredere, de şşşginere, de legşşşri de familie.

Kşşşştoriî venale nentrş zestre, mi şşşş şimşimnt de izbire.

Şli . . . . . deorganizarea în toate.

II

O serată la Districtu.

Trekuse trei ani de kând revenise Paşl; — el okşua şu nost jşdekştoresk în nrovinşie, mi ajşnsese de doşz zile nşmaş în rezidenşia distriktşşş şşş.

Era zioa aniversarş a şuşş kamarad de kollegiş al şşş (ne kare 'l regşsise la Distrikt) veselie lşşin-dş ne toate figşrele adşşea şşşşşşşle ne bşze a dame graşioase, kş toalete elegante ka mi 'n Bşşşşcut; mi volşşutoase. Ele se anşsaş voioase mi kokele ne şmeri dşşşşşşşşşşşş şerşşşş. — Paşl însş nînz atşşşş absorbit ka tot de aşş în observşrile sale, medea snektator reşş mi indiferent, învîrtea din kşnd în kşnd kile o întoarşere de valşş, mi mşşşşmit de bş-kşria kamaradşşş şşş mi a konsoarteş lşş, nşşvea kş o oare kare nşşşere, aşele netreşerş de intimitate kşş-tşnd şş şşşşş obşşşşşle mi legile soşietşşşş aşle-lşş distrikt în kare era înkş noş.

Lşşşşş dşş semnalşl kşşdrilşşş, el şşş angajia-se o damş, kînd şşş se diskide, mi o jşşş şemşee înaltş, şvelşş, graşioaş, frşşmoaş, întrş în sala şnde se dşşşş.

Îi nşşş kş o şşşşşşşşşşşş mi în aşele mo-mente şşşşş, emişe din mormşntşşşşş, mi şş-rizîndş, ka şş'ş mşşşre ingratilşşşşşşş şşşşş, mi şş în-

vîrteaskă kă dînsul, o dangă fantastikă, ka o para-
gîzne d'ale lui Hofman, figura lui deveni validă, bă-
zele lui marmurarg nămele Paslinei, (săvenire de
amor mi de regret!) mi o lakrimă diskretă, mi si-
lențioasă se koborî din cătarea lui.

Ea indiferinte mi rîzătoare salta ne totu kă un
sărîs grăgios, mi se așeză ne nat, (poate de koketărie)
între două persoane tinere dar xrite, înalte, slabe
mi koketjate ce semnăș a două omizi. — Toate
femeele ce strălăceaș pînă atîncu în seral, romi, 'mi
mășkară băzele, mi lăsară să se vază un oare kare s-
rîs de invidie mi de jalăzie, ce simte or kare femeie
la vederea unei alte femei mai frumoașă de kît
dînsa. Frumuseșă ei șavă mi diafană lăcea între
cele alte ka o stea lăminînd între stele valide mi
perinde, mi înkântătoare ka o floare delicioasă, kă
dăce profum 'ntre flori komăne mi neescresive.

— Kît este de frumoașă; zise el estasiat, unu
jăne franțez ce medea rezemat de o masă lîngă
dînsul.

— Săblimă 'i respoanse franțezul.

— O Paslin'o!... femeie izbîț mi dăce măr-
murașă Păsl în sine: nă kredeam să 'uî mai revîz trî-
șările adorate ne pîmînt.

Cătarea lui se așinti asăpra jănei femei, o ek-
samina kă o mare tristegă, în or ce mișkare,
în or ce pas, în ori ce pașșă a ei, regăsi o săvenire
skîmpă mi trektă, o gîndire a celei ce nă mai
era mi ne kare el regreta.

— O să mă dăk să dangă kă ea; — îi zise
jănele franțez ce medea lîngă dînsul.

Păsl se romi; nă mlia nentru ce, o skintee de
jalăsie se anrinse arzătoare în sufletul său; în acel

moment ea îl privia și vâză norul de întristare și de suferință pe 'i akonerea frântă; el arăna și okii așna'î gâsi în kâtarca ei o esnresienă divină de kompasienă, o kâriositate naivă, în trăsările; ei! o dâcheagă melankolikă și inkintătoare. — Jânele Franchez o angajă, Pașl o privi „O kât este de fericit! îmi zicea el în sine:— el strânge în brațe 'i așea talie delișoasă, respiră sâșlarea-î divină, ține mîna'î inkintătoare, perii ei blonzii îi gâdilă obrazii, simte pe nentă și sâșlările inimii, 'i zice poate și kâvânt de amor, și ea i va sâșide .... o kât e el de fericit!“ —

Și simți sâșletă'î agitat de o emoșienă nesășă, tresări, inima'î sâșlă mișkată prin o vagă dorință de amor și de fericiție.

Din momentă așea Pașl ișbea pe așea jâșă femeie: Pentru și sâșă al ei, el ar fi dat viașă și, pentru și kâvânt de amor el ar fi sakrifikat năme, onor și religie.

Kăș kiamă pe așea jâșă damă? întrebă el, pe konsoarta kamaradă și sâșă pe treșea pe lingă dâșă

— Lina R... nă este așă kă e frămoasă;— îl respânse ea.

— Foarte frămoasă, — zise el kâtănd se askânză impresiunea pe simșea, voină și dea sâșă și sâșă și aer de indeferință.

De m'ar ișbi? îmi zicea el remas singur kă gâșdirele sale; — de m'ar ișbi așă sâșea-o atăt de mare kât poate fi o frântă sâșă, pentru dâșă așă kâșă și bogășii lăi Attal, așă șave — o șemea șea măi resnektată din șișers așă voi și-î și konsoarte, tată, amik, amant; ea ar fi pentru mine jâșă, poșă și, șitor, fericiție, religie și amor. — Așă

voi ka sʒ sîş kartea de răgʒuîşne ʒe deskide seara înainte de a se kâlka, natşl ne kare-şî re-nassʒ graʒiosş-î korn, xʒrtiea ne kare-şî eksalʒ gʒndirea de amor, perna ne kare'şî amazz kanş'î blond şî framos, naserea ʒe mʒngʒe mʒna'î ųnkʒntʒ-toare, skʒndşrile ʒe kalkʒ niʒioarele'î îşbite, kʒîne le, kʒrşî întinde miloasz, o bşkatʒ de nʒîne. — Aş voi sʒ sîş baedersl ʒe nşnc ne şmeri'î volşn-tşoşî dşne danʒʒ, mʒnşma ʒe şine prisionierʒ aʒea mʒnʒ sşbyire, şî framoasz bşketşl ʒe resnirʒ. . O singşrʒ doringʒ a cî ar fi fost îndestşl sʒ mʒ fakʒ sʒ întreprinz lşkrşrî imposibilî.

El o lşoʒ la o polkʒ-mazşrkʒ.

Nş poate danʒʒ sʒ fi fost vre odatʒ mai şantastikʒ; — ne bragele sale, ea era şmoarʒ ka o gʒndşrikʒ, renede ka o gazelʒ; — sşşera, îî nʒrea kʒ tot se învʒrtea împrejşrşl lor; — resuira sşşlarea cî, strîngea talia cî ʒea şînʒ îî bragele lşî, era beat de amor şî de feriqire; — ar fi voit ka aʒea polkʒ-mazşrkʒ sʒ fie eternʒ.

Lşştariî învetarʒ, lşmea învetş a se retrage, el mai provokʒ o valş.

O lşʒ-o strînse frenetik ne pentşl lşî, ea tresîri, kʒt era de lşrbşratʒ! mʒna'î tremşrʒ îî a lşî; aʒea valş fş toksinşl amorşlşî sʒş o învʒrtea renede şî şmoarʒ ka o nʒşşrikʒ, niʒioarele cî nş atingeaş narketşl aşa o strîngea de tare îî brayşl sʒş nʒrşl cî blond şî stşfos îî gʒdila obrazşl, resniragîşnea-î o agitatz era aspiratz de dşnsşl nîîî îî afşndşl inimcî; se învirtaş renezî ka gʒndirea, îî nʒrea kʒ danʒʒ kş Hşşlina! şî sşşletş-î ulin de emogîşnî şî de sşvenirî, era înekatz de tristegʒ, de şneranʒʒ, şî de feriqirî.

Dăne dangă el așzi o voce xricioasă mi snar-
tă zikând'și:

— Lino să mergem !

Pașl se'ntoarse, ău om mik, slab, ărit, diform,
kă okiî miçi mi romkăuî, o barbă de sълbatik măr-
dară, o figără slabă, lată mi askăuîtă, nărăl sbirlit mi
înkărkat ne kan, măinele late osoase, ăngiile-î mănkată
îi da o espresăne srteină, ridikolă, mi desăgstoare.

— Ține este monstrăl ăesta? întrebă Pașl ne
kamaradă săă.

— Bărbată eî, îi resănse ăesta

Ăvel *Quaximodo* ăcea stărnitără a natăreî, ăvel
monstră ăe nă poate să inspire de kăt desăgast, mi dis-
preg, se băkără de atătea graui, de atătea volăntăuî?

— O soartă oarbă mi barbară! — O destin
băfon mi absurd! O omenire! derisăne a natăreî; o
lăă la brau mi plekară amăndoî, okiî lăî Pașl îi
ărmără nînă ăe disnărăă ne skara kască.

Re'ntors a kasă repăosăl îi fă imnosibil, somnăl
făgise, mi găndirea eî skămnă mi adorată îl făăea să
viseze deurent; — o vedea graioasă, ășoară, ne
brăgele sale, învărtind renele mi animată, o valsă
voiasă, mi-o imăgina amoroasă, kă frăntea înklinată
ne nentăl săă, kă kătareă'î lăvindră de volăntate,
măăndăse în privirea eî, îmi krea în ilăsiăni ăna
din ăele săăstăă îndelăngă'î înbăătoare, d'amor
mi de delir dată de băzele'î roze mi fine; îi nărea
kă o voce săavă mi dăăve 'î zăăea kăvinte de ăelea
ăe sănt o armonie delăioasă nentă săăfletele ăma-
ne, — melodie divină nentă'î inima ăe le îngellege; —
dăka să ada năăgin somnălă, să deurentă pronăă-
ăănd nămele eî în visă'î fericit; — îi întindea bră-
ăele kă mi kănd ar fi ăvă'ă lăngă el.

O ișbea!.....

În primele zile el vorbea cu simțință de amorul lui, rîdea ca de un canțier de treburor, ca de o idee de distracție, mi lăsa cu o indiferență anarhică informații asupra ei.

Nici una din mișcările ce i se da desuie dînsa nu i era favorabilă; — un amik îi spunea că este koketă mi schimbătoare, că la dînsa amorul era o chestiune de canțier de interes; un altul îi făcea enervarea a cător va amănunțit fericiți kariu pretindea că s'a bășinat de favoarele ei, mi un altul îl îndreptărea că kiar în momentul acela era amanta lui Alecu B. . . . un june care se ocupa foarte mult de dînsa, o însoțea în toate locurile, președintele, seratele, mi adunările.

El Kredea de kalomniile toate informațiile i se da desuie dînsa, le da la toate valoarea unor defășurări lașe, mi nu i mi părea imagina că figura ei am de frumusețe, cătarea i atît de limpede, es-nresiența avea năru, kandidu, mi sinceru părea fi kanabilu de a askende în inimă, trîdarea mi înșelăciunea.

III

Curte și Amor.

A doa zi dăne ȳe sȳvîrmi toate îndatoririle sale el se dăse a face o vizitȳ bȳrbatȳlȳi ei, kȳ pȳretestȳl xneȳ skrisorȳ ȳe nȳriimisse mi în kare era kes-tiȳne de dȳnsȳl.

El medea ne xȳn alt nat mi jȳka kȳrȳȳi kȳ Alekȳ, B . . . ea ne xȳn alt nat sta obositȳ de serbarea sereȳ, gȳnditoare mi nalicȳ, kȳ kȳtarca nȳȳin ako-neritȳ de xȳn nor xȳmor, kȳ frȳntea înklinatȳ, kȳ okiȳ agȳntiȳȳi ne o kȳsȳtȳrȳ ȳe ȳinea în mȳnele ei.

Kȳnd intrȳ Haxȳl bȳrbatȳl ei nȳmȳra al ont-sȳrezeȳeleȳa nȳnkt de jok, Alekȳ se romȳ mi anoȳi în-gȳlbenȳ, ea se skȳlȳ kȳ indieȳfringȳ, îi arȳtȳ xȳn lok ka sȳ wazȳ, nȳse kȳsȳtȳra lȳngȳ dȳnsȳ, mi înȳe-nȳrȳ a skimba kȳte-va kȳvinte desȳre serata trekȳtȳ, desȳre netreȳerea ȳe a gȳstat fie-kare, desȳre strȳ-lȳȳuireȳa mi frȳmȳsseȳele din aȳel bal.

Anoȳi Haxȳl trase ne bȳrbatȳl ei în o altȳ Kamerȳ xȳndeȳi sȳnse kȳȳza (adikȳ pȳretestȳl) ȳe îl adȳsese la dȳnsȳl, se konsȳltȳrȳ amȳndoȳi asȳȳra a-ȳelȳi sȳbiekt, mi ka mare narte din bȳrbatȳȳi, legat la okȳ mi imȳrȳdinte, el îi întinsemȳna fiind kȳ aveȳ trebȳingȳ de dȳnsȳl, îl nȳmi amikȳl seȳ, pȳrotektorȳl seȳ, îl frȳkȳ miȳ de pȳromosȳȳigȳnȳi de legȳminte intȳme, mi netreȳerȳi, mi remaserȳ în ȳele mȳi bȳne relaȳȳi.

După aceea intrară iar în cameră; — Alekx B... medea posomorât și gânditor, ea avea ne băzele ei un șir șirș ironik și voios.

Pașl vorbi cu dânsa în câteva momente despre lucruri indiferente, 'i întinse mâna, o salută profund și plecă mișcat de o emoțiune voluntară și amoroasă, ce se resimțise nestă toată ființa lui.

De atunci încoace un resbel deklară, o rivalitate continuă și stăruitoare cu vechiul cunoscut; Alekx B... care profita de toate ocaziunile ce i se prezenta ca să zică căt răd ptea skorni de Pașl, ne kînd Pașl furtă a pronunțat numele lui, furtă a zice un cuvânt aspru, se silea a l kombată prin mijloace loiale și sincere.

De atunci Pașl încoace a se iniția în societatea intimă a casei ei, deveni foarte stăruinț în relațiune cu bărbatul ei, kărăi kăta a i face toate îndatoririle posibile, și imaginabile, și care vedea în Pașl un amik, un protektor al seș.

De atunci Pașl încoace a o kărta cu stăruinț kiar în prezența lui Alekx B... care devenea din zi în zi mai furiș, mai defăimător și mai înverșunat în kontra sa; de care rădea în sine însuși, ne care l kombată cu armele un om de societate, și de sgomotele kărăi se apura prin ardikarea unei frunzi semine, dând în anreggiare ei și a țelșlor vieții lui privată și noblikă, oriimind jădekata or kăi.

Ne dânsa o izbăia atăt, în kăt de ar fi voit ea să i zică că lantele este negră ar fi kreșt'o! — și ea îl privea cu oare care simnatie.

Într-o seară la Pașl akasă kînd era adunare, în un kadril kătrile lor se întîlniră și o lakrimă

kârse din genele ei; — miînele lor se strînseser, a
ei tremurî.

— O, auzi da viaga mea pentru eu kvint de amor ii mormura el la xreke.

Ea deveni validă, mi 'i sârise kəm krež k
sârde n̄maī konii în leagun mi îngerii în ȳerari,

— Ши нх-мї даї нїчї о сначангъ жгмъ ел ин-
тинзѣндѣї мїна ка съ факъ о фїгеръ.

Ea îi strânse mîna, o pîse pe inima ei, mi
kîtareai teriberatî sî koborî pe pîrket, lîsînd inima
sî salte kî emoşîone pe sîmîl sîdî.

Altă seară întorcându-se de la o cercetare criminală Paul s'a grăbit a se duce la dansa ca 'l cui înainte

— O kx kîtz imayiengz le awtentamă mi kîță
ai venit de țerziș, li zise ea strângându-l de mână.

O amikz a eĩ, li a snxs kx ninz a nx intra eĩ
ca era gnditoare, lsrbratz mi tristz. Din momentxl
venireĩ lxi, ca deveni voioasz mi rĩzitoare.

Intrund ea lăsa o floare să-î kază, Pașl o ardikă,
î-o reda czitind, ea sârise, lăz floarea, denșse ne
dinsa sn sârșlat mi 'î o nșse înșmî la kextoarea xaneî.

În altă scară Lina era singură kă dănsăi, și-
tase mîna cî într'a lăi Hasi, nentăi cî s'alta an-
său ne brayă lăi, mî s'ălărea'î dăue kă s'n vînt lî
mî rîkoroș de nîmîvare ăi îmbăta s'ăletăi de pro-
fămăi ăe eksala ea, o lakrimă lăvîndu ne geana'î așrie
mî lăngă se koboră ne figăra'î nălidă mî veni măr-
găritar de amor s'ă nîce ne mîna lăi.

— O lakrimy! . . . . . plangī? īī zisse el.

— O de ce nu sunt liberi: îi respinge ea;—
de ce sunt sârasi legilor unei societăți ce nu per-
mite săfletăși să se eksale, inemci să simț;— de

ce nă'ssă o nasere? — alături mi-ar fi ertată să izbesc
fără a fi onrită de lanțul dărilor al datoriei; — de
ce ai venit aici unde trăiam kalmă în renaos, fără
doringă în suflet, fără emoționare a inimii? unde nu
îsbeam să nu cunoașteam sensațiunile ce nu am în-
cerkat încă a te vedea; — de mă izbucni în ad-
văr, renunț la mine, și tu.

— Să te ai Doamnă!!! dar a te ai este a
mi omorâ sufletul, este a zdrobi speranță, jăneț,
fericire mi tot ce mai trăiește mi mai simte în mine.

— Mi kă toate astea trebuie să mă șiu; zise
ea strângîndu-și mîna mi lăsîndă lakrimile argintie
să kare isvoare limpeză din oki't amoros: trebuie
să mă șiu kăci sînt condamnată a săferi mi voesk
se săfer singur, neai odată nu pot fi întrecă a
dămitale; — am să bîrbat kă kare'ssă legată prin
să jărmînt, să pîrinte ce este sînt om onest, prob,
a kărsia misiune face o îndatorire familie lă de a
resnektă virtutea; — mi a mă abate din datorie ar fi
nentră dănsul a kălka religia ală kărsia este mi-
sionar; — ce viață ar fi nentră mine în sîrmă? — res-
bănarca bîrbatslăi meș, blestemul societății. — O!
trebuie, nentră kiar dămneata, nu poai să nămi sakrifi-
cele ce'mi faci?

— Eă sakrifiție Doamnă!... eă kare am voi
să'ui dovedesk amorul meș, kă prețu vieții, onoa-
reă mi a nămelăi meș de ar trebui.

-- Ai făkt mai mălt de kăl ată; mi rekănosk
toată întinderea abnegățiunei dămitale; — dămneata
kreskă într'o societate aleasă, învățat într'o lume
distinsă; — dămneata kă instinktele, obișnuirile,
singimintele ce ai, te koboră nentră mine încă a
kăta relația sînt om ce este denarile de a fi de kon-

digisnea, de nosigisnea, de traiși dămnilale, și să om
kărși îi liaseute inteligență, kreștere, manieră în
konversagisne, sășterî adese ori de aueastă disnar-
itate mi de mai mște ori te-amș vțzșt kș naloarca
ne obraji, kș minia în oki, simgind grosierțlatea,
fanfaronada mi ingnoranța bțrbatskși meș; — al
fčkst mai mșlt; kșvī mī-ai sakrifikat dignitatea, amorșl
nronriș, okșnagisnele dșmitale; mi de 'mī ar fi ertat
sș isbesk, sș fiș feriqitș, nș auș dori, nș auș nriimi
șnș alt sakrifiquș kare ar nștea sș fie nentș mine
mai sșnkt; mi mai skșmn; — dar este imnosibil; —
nleakș Domnșle, 'șvī va fi facyl sș obșvī in kanitalș,
inalt distrikt șn nost sșncior, nleakș mi mș veī șita.

— A te șita eș, ar fi a întoarce nșmțntș!
din rotagisnea'i regșlatș; — dșmnșcata mș veī șita.

— Nevī odatș îi resnșnșe ea; — sșvenirca a-
morșlș dșmitale vș rșmșnea skșmnș mi sșnktș în
inima meș; kșvī m'a inșlyat în nronria mea stimș,
m'a konvins kș novīș isbi, kș auș fi demnș sș fiș
isbitș; — kșvī daka auș fi fost isbitș de șn om ka
dșmnșcata mi am fostș în stare sș mș lșnt kș kiar
sensagșile melle, am konștlinga kș nș am a mș
teme de nevī șn altș amor, mi kș voīș rșmșnea
toatș vicagșa, o fșmee onestș.

— Mī de țe aueastș lșntș inștilș Doamnș'l
daka simșvī o skintec de isbire nentș mine; — de
țe sș nș ne adșm feriqirelor amorșlș țe ne invitș,
volșntșșvilor deliqioase țe se desfșmoarș înaintea
noastrș în promisishnī radioase. — Urvēute țe frș-
moasș este seara aueasta, țe radioasș este lșna, kșm
strșlșșvesk stelele ne țeș; — kītș noesie, kīte emo-
șishnī, kīte feriqiri ne invitș sș gșstșmș ne kīnd
dșmnșcata o facyl așua de tristș. — Urvēute țeșl

senin kare mare a ne ziचे:— nentx voi florile gragi-oase kx inbъtъtoarele profume че eksalъ; nentx voi iarba че se intinde voioasъ sxbt niçoarele voastre mi vъ face xn tanet moale mi dъlче de amor, nentx voi kintъ nasъrea ne kъrчile inverzite imne amo-roase, nentx voi lъchesk razele stelelor argintie, nentx voi natъra e veselъ, fericitъ, — ne voi vъ sa-lъtъ, din aintea voastrъ se inklinъ, domnitorî ai lъ-meî;— vъ izbiiъi. . . , vъ izbiiъi,— siъi fericiъi!

— O nъ! nъ! or kare este dъrerea че inчерk îi resnъndea ea, voesk sъ nъstreз acest amor în inima mea nъr mi sъnkt, kxm 'mî'l ai insnirat, nentx kъ voesk tot deaъna sъ mъ izbewtî, totъ de a xna sъ mъ stiniъ, sъ krezi kъ te isbesk, fiind kъ am kъragiъl sъ 'yî resist, voesk a mъ inъlga nînъ la dъmneata kx izbirea mi devotamentъl meъ; — o lasъmъ sъ amъ kъragiъl sakrifichiъl meъ.

Ea îi intinse чеa altъ mînъ, el îi o sъrъtъ in-delъng mi arzind, dъnsa anleakъ frъntea ne nentx lъi.

Hasъl neregъlat al bъrbatъ-seъ se aъzi în salъ, ea se skъlъ reneде iуî mterse okiî, Hasъl sъ amezъ ne xнъ fotoliъ, bъrbatъl eî intrъ kx figъra'i bъfonъ mi ridikъlъ, kx okiî miчî mi sgъiъi, intinzъn-dъ'i latъ, lъrtitъ mъna kx xngiile mъnkate mi mъchezite.

Hetrekъrъ seara imnrexъ: ka sъ'шî dea o kon-teîningъ, Hasъl prouъse bъrbatъlъ eî sъ joache xнъ niket, lъarъ kъrчile mi se nъserъ din aintea xncî mese.

Ea se amezъ în notriva lъi Hasъl, tristъ mi gъn-ditoare; era în fayъ'i mi'l privea kx melankolie mi kx xнъ oare kare sъris че inkîntъ inima mi inalъr sъ-letъl sure sfere dorite, nekъnoskate sure regiъnî visate.

Niчî o datъ în viayъ de om nъ a vъzъt nimeni

nașz maī grațioașz, maī volențioașz, maī inkȳn-
tȳloare: ședea ne șn skaxn kx șn niȳor ȳe eșia
jșmȳlate din rokie; rezematȳ de nat kx kanș'i de
ingerș anșsatș ne mȳna'i șinȳ mi șabȳire, kx okiī
kȳnrșī brșnī, aȳintagī melankoliȳī mi arzȳtorī asș-
nrȳ'i, kx șn șxrȳș ingeresk ne rșmnele'i bșze ȳe fȳ-
ȳeaș o așreolȳ șablimȳ ne figȳra'i așia de grațioașz
īn kit nș este kșvīnt ka șȳ o eșnrime, kx blonda'i
kșnșnȳ de nȳr kastaniș, kx frȳnteaī deliȳoasȳ īn
klinatȳ kx o dșȳȳe eșnrēșione de gȳndire mi de amor.

O kȳt era de frșmoașz; — el o privea īn estas
jșka mi nș știa ȳe kȳrȳī avea, nșmȳra nerdea
īnrșna, mi orșal bȳrbat trismșa de kiștigșl șaȳil
ȳe 'ī da Pașl.

La șn-sure-zȳȳe ore dșne ȳe nerdș vre o ont
nartide de nikel mi lșș ne bȳrbatșl trismșȳtor mi
trismșȳnd, īī ștrȳnșe mȳna, șakșȳ mi șȳ retrase ulin
de īntristare, mi agitȳt de miī de emogīșnī ȳe īī sdro-
biaș īnima. —

Kite inkȳntȳrī deliȳoasȳ, kite vișe așrite de
jșneȳȳ, kite deliȳie alle vieȳeī, kȳte șnerange ra-
dioasȳ, kite kredinge sakre a inkis īn īnima lșī; —
briliante șkșmne de ferīȳirī, kșm īnkide avarșl avid
lesșre de așr mi argint īn grecoaī kașȳ de fer.

III.

Lumea.

Vom lăsa nentre un moment îndelungite lector săș amabile letrivne ne amikal nostră Ilaxl mi vom face o mikz digresisne intrând în definiționă asx-ura lămei ne kare sântem sekəri kx sântegă de kx-riomă ka mi mine ka sș o kxnoamtegi, ka sș vș ferigă de 4ei kx kară trăigă, mi daka izbiigă săș de vegă isbi, sș vș ferigă de indiskreționea, snionajă mi jădekata cî.

Lămea este tot 4e ne kxnoamte, nș ne kxnoamte, ne imuresoarz mi ne salăz.

E o gloatz de oameni mi femeă kari dăue nevesităgile 4e în4earkz în viațz 4irkăstange săș întereșe, ne okolemte săș ne kaxz sș ne fakt kxnomlinga ne izbemte, săș ne xramte, ne protege săș ne persekăz, ne lăxăz săș ne defaimz.

Nimik mai vag, mai în4ert, mai vast de kăz societatea.

Societatea este o narte din lăme; togă oameni fakă narte din lăme, mi din societăte.

„D-nș. . . . te observz, te kritikz, 'gi kxnoamte sekretele, 'gi snionează namăi ka xniă ade-vărată inkăisitor, sș okănz de tine mai mătă de kăz lă însăgi. — D-na. . . . m-a sșxș kx kărtcză

ne. . . . D-na. . . . mî-a renetat kî te-a prins. .
mî D-na. . . . mî întreba daka este adevărat
kî ești amantă. . . . să kî o sî te însorî
kî. . . . mî. mî.

Sovietatea este un dictionar cronat de toate
fantele și indivizi; — un vocabular fals de toate
amorisurile adultere și elivite; — un ziar a la Kar-
kaleki de toate mișkările kîva; — un isvor țârbare
de informațiuni greșite, modificate, amnlitate și
neadevurate.

Sovietatea este kritikă și mai sever și mai
neindulgentă, în kîvinte; — și mai imitator și
mai invidios, în fante.

Lămea în general este jaloză de averea și
ai nriimit, de noștră și okșă, de noșigianța de
kare te bîkșă, de femea și izbucă, de amikă și
este sincer. — Lămea în general este tot-d'asna
inamika și indivizi în partikular.

Înșă și nrtinitoare, sovietatea adesea ori
akor-ă și spirit, merite, valoare, immortanță și elor și
nă și, și negă mai tot de a și virtățile, onoarea,
integritatea și kanavitatea și elor și le posedă, —
De multe ori lămea kare anladă o niesz și tră-
dă, și talmew-balmew neîngeles, refă și de a re-
knoaște talentă și oner bine și kî.

Lămea este tot de a și nemălgămită, ingrată
nereknoșkătoare; — tot de a și strigă:

În kontra gâvernelor,

În kontra Instituziunelor,

În kontra funkcionarilor și pîblii,

În kontra partikularilor.

Observătoare neobosită și striktă, ea atribuie

o gindire ori kurei fante; — o interpretatiune rea ori
kurei kavin; — an skonŝ la or 4c mimkare; — ea
analiz diskoti mi jodek:

Lakrimile ce vergă la mormântul znei părinte.

Răzvrătirea krestinilor ingenușiați d'inaintea
lui Kristu.

Înbirarea znelor sârora.

Savenire 4e daĩ 8n8ĩ amor trekst.

Sakrifiele 4e faai femee ixbite.

Războaiele Lumei încete prin „kxm se poate“! — mi scriaște prin „foarte răd!“

La mea k8 legele mi konveningele'i absurde mai
tot de a xna este xn snektr8 ye se ridic8 infior8tor
din aintea or8 k8r8i individ ye vocute s8 f8k8
xn pas înainte.

Nu poate vine-va să 'măi kate interesele kzyi
lamea il ar kritika de s'ar jadedka kx nzyingit
sef, kx fratele seš, saš kx xnkisl seš.

№ poate izbi o femeie, kȳi lȳmea observȳ,
konveninga onrehte mi legele sovietȳgei define
amoral.

Trebuie dăne legea sovietice! se nu mănâncă, se nu dormi, se nu te scolii, se nu skrîi, se nu te plimbî kînd voeshi, 4i nămaî kind mănâncă doarme se skoală wi se plimbă toată lumea.

De veî avea şu interes grabnik şu nă'l snăi la
şrekeş şuăi amik într'o societate, kăvî lămea va zice
kă emî şu om şuă kreshere, kare nă kănowî legea
societăţii.

Dacă (din întîmîlare) eşi june este imnertinent, insolent, 'uî ziye kxivinte ekxivoaie săz 'uî faie o karte ye nş nouî sşfferi, de te va invita la o serată săz la şn bal sş danşî, amabile lektrigş, nş'l nouî

refaza kȳi lȳmea va nretinde kȳ cunȳ grosierȳ mi
fȳrȳ edȳkagiȳne.

Sȳ nȳ zicȳi kȳ nȳ'ȳi ulave ȳn lȳkrȳ ȳe a nȳkȳt
la toate lȳmea, kȳi 'ȳi va zicȳe kȳ cunȳi nrost.

Sȳ nȳ sȳi jalȳzȳ de femȳea ne kȳre o iȳbenȳi
kȳi va ride de tine.

Ȳn societate mȳi adȳce or strȳkȳemȳi nȳin fa-
tȳitate, banȳ, nosiȳiȳne mare, nȳlere gȳvernamentalȳ,
fanfaronadȳ, minȳȳnȳ, inokrisie, 'disimȳlȳgiȳne, de
kȳt nȳin merite positive mi kanȳȳitȳȳi realȳ.

Ȳn societate ȳn om este restrȳns ȳntr'o ȳnkisȳare,
mi lȳmea este ȳn langȳ tiranik de konveninge mi
obstȳkȳle, ȳe nȳn o bariȳrȳ la toate ȳnȳerȳrile tale,
mi o margine la toate dȳringele ȳe nouȳi sȳ aȳbi.

Societatea e ȳn stȳnȳin asȳrs mi sever ȳe'ȳi
norȳnȳemȳe sȳb nȳmire de kompanie mi netȳchȳre,
ȳn desuot absolȳt ȳe te kondȳce kȳ ȳn brȳȳ de
for, kȳre noartȳ nȳmire de libertate, mȳlgȳmire, mi
traiȳ socialȳ; — ȳn sȳekȳrȳ fiorȳs ȳe vine sȳ'ȳi
sfȳrame toate ȳlȳsȳnele sȳb nȳmire de ȳksȳerȳingȳ
mi realitate; — ȳn tiran ȳe ȳngeȳȳ sȳngȳimȳtele
ȳele mȳi nobili, sdȳobȳemȳe kredingele ȳelle mȳi
skȳmȳne, desȳoȳtȳscȳȳ insȳnȳȳgiȳnele ȳelle mȳi dȳȳȳi
sȳb nȳmire de konsilȳrȳi bȳne, mi konsolagiȳne.

Pȳntrȳ Lȳme tot este sakȳrȳ, mi nimik nȳ
este sakȳrȳ.

Lȳmea fȳȳe din om o makinȳ ȳe sȳ skimbȳ, se
nȳfȳȳe se ȳnȳoȳȳȳe dȳne toate konveningele, mo-
dele mi regȳlile ȳmȳȳse de Lȳme.

O Lȳme! o tiran!

O Societate! o vigiȳȳ.

V.

Prima voluptate de amor.

Într-o zi s'a dăs la dânsa, ca nă era akasă, mîinka kă sorăsa mi tatăseă la xă amik al lor țe era mi o kănowtingă a lăi. — S'a dăs akolo îi a găsit la masă, bîrbateseă lîncea. — Năsl s'a ameazat lîngă ea, ne săbt masă i-a dat mîna, ea a strîns ne a lăi, genăkele lor se atînsesă, tresăriră amîndoi, xă sok arzînd le kourînsesă săsletă. D-nă M. . . . stăpînal kasei kare era atăncă în relaționî freksente de sănkxișnî kă dănsăl îi făks îndatorirea de a năne dăne nănz lăstariî să kănte, mi el năx zice kăleva kăvinte într-o kōntră-dangă.

— De țe? îi zise Năsl de țe lămea nă este o serbare nernetă, xă dangă kōntînsă? — atăncă am a-vea feriquirea de a fi tot de a xăna lăngă dămnăata, de a te vedea tot de a xăna, de a te strănge în brăgele melle de așî nătea zice, te izbesk, mi toată viaggă, toată jănegea mea sănt ayeasă singără simpire.

Ea îi sărisă kă sărisă'i de inger, mi 'i monti la săreke,

— Mă întristezi!

— Țe cste viaggă ayeasta de săferingă de re-grete, mi de săsăinări? Doamnă, de mă izbemtă, sîi a mea mi tot, tot țe'mă veî țere, viaggă mea, e a

dămitale; — mi țe'mî mai trebăse astăzi viața, jîneș
posiqizne fără amorul dămitale? de ash mîi kă nă
mă izbeshî, kă nă mă veî izbî, ash kăta moartea.

Ea tresări.

— Ingrate îi zisse ea, stringînduî mîna.

Kontră-danșă se sfîrșî.— O de ar iuti vine-va
kăte trăsări de inimă, kite volentășî skămne a le sș-
fletăsl, kăte înkântări a găstat el într'o danșă, într'o
floare-țe'i da mîna ei.

Tată-seș plecă kă sorăsa, ea remase awlentin
să'i trimigă trăsura să o ia, Pașl se așeză lîngă
dînsa, o răgă nentă kă era noroiș foarte mare
afară să'l lase la vekisl lăi kamarad П.....
ca se romî, se înkărkă, nă îndrăzni însă a'i refăsa.—
mi priimi sșrizînd; plecăreș împreș.

*

*

*

Seară întănekoasă mi divină în kare okîi ei
strălxiaș în întănerek ka doz raze arzătoare, ka doz
stele sșnerbe! — Seară întănekoasă mi divină a kăreî
sșvenire dăle mi skămneș îi a înkântat sșfletsl mi 'î a
remas skslntat în inimă — Seară întănekoasă mi di-
vină în kare a străns'o în brățele sale; a sorbit nek-
tarul amorăsl din bazele 'î adorate, simșind brășl
delicios înkonșrîndu'i gătsl în kare nentă ei sșltă
kă frenesie așsată ne nentă lăi în kare inimă lî-
gă inimă, șmere lîngă șmer, mînt în mînt nămtăș
amîndoî tresările volentășei mi alle izbireî, sim-
șeăș împreș așeleașî emoșionî; — le părea kă
sșngele ei se strekșra în vinele lăi, kă sșflarea ei

profuma săfletul lui că ea devenea el. — Trăsura mergea.

— Doamne! . . . Lin' o! . . . nînz kînd ayeastă resistență krînt? — Îi zise el înkonjîrînd'o de brațele sale mi linînd'o de sînă, — nînz kînd ayeastă inimă de nealtră pîntre omul kare te izbînt, kare nă are de kît o gîndire, o viață, o jînegă, șn amor. De ce ayeastă lîntă sîrșitoare? — ce trebă sî fîk Doamne, kă sî mî izbînt? — O, sîșnemî ce trebă sî fîk? sîșne'mî nămaî de veî nătea vre odată sî mî izbînt?

— Te izbîsk! mîrmîră ea, te izbîsk: mi 'mî anleakă kășl ne șmeră sîș.

În ael moment trăsura trecea pe la o poartă lăminată de șn felinar; amangîi sînt imărdengî, șn amik kare kîșowcea mi trăsura mi ne dîzmiî era în ayea poartă mi îî vîzș în misteră amorășl lor.

— Te izbîsk îî renctă ea sîltînd de emogîșnî mi de volșutate.

El denșse ne bîzele eî șn sîrștat îndelîng de amor mi delir, o strîșce în brațele lăi, kășl eî blond mi delivîos atîșce obrăjîi lăi, nîră'î așriș îî gîdelă gîșl, el era ferîit . . . .

O! Mark Antoniș! — O! Oktav! Kleonatra nă a nășl avca sedăkîșnî maî înkîntătoare, dăleegî maî îmbîntoare, volșntegî maî delivîoase, grăgî maî șblime de kît Lîna în seara ayea anleakă toată în brațele lăi dîndă sîrștîrî îndelîngî mi mîrmîrînd kă o voce divînz „te izbîsk!“

O Rafae! tș nă eraî maî înkîntat kînd sîșceai imăginea Vergîneî sînkte, lănd de model figăra șkîmneî tale Fornarînz. — O! îlăștră artist omî din mormîntă tșș, îagî nenelă, kîșî este o altă For-

narinǔ mai frămoasǔ, mai sǎblimǔ, mai divinǔ de kǔl
aveea dǎne kare aǐ kreat tabloǔl tǎǎ!

O André-Chenier ȳnde e talentǔl mi lira ta ka sǔ
kǔnte în akvente armonioase feriqirea înbǔtǔtoa-
re ȳe eǐ gǎstaǎ. — O Beranjer Liseta nǎ nǎlea sǔ
inspire strofe mai elegante, esnresixnǐ mai bogate
versǎrǐ mai melodioase.

Deutentagivǔ togǐ, Marks Antoniǎ, Oklav, —
Rafael, — Beranjer — kǔȳǐ Lina este demnǔ rivalǔ
a Kleonatreǐ, a Fornarineǐ, a Liseteǐ.

În avele momente el insǎʹǔǐ îmǐ fȳcea lǎǐ efektǔl
de a fi tare ka Samson, neǐnvins ka Cesar, — frămos
ka Narqis, — poet ka de Lamartine, astor ka Alek-
sandrǔ Dǎmas. În avele momente el era Innerator
al lǎmeǐ, era el insǎʹǔǐ Dǎmnezeǔl eǐ mi al lǎǐ,
kǎ dǔnsa avea tesǎre, feriqirǐ, dǎlȳeqǐ ȳe nǎ
avea nimenǐ ne lǎme; — îi nǔrea kǔ ne or ȳine ar a-
tinge s'ar sfȳrȳma, s'ar rǎne s'ar afȳnda sǎb nȳmǐnt
de skȳnteele mi ȳarcola ȳe kredca kǔ revarsǔ toatǔ
fiingǔ lǎǐ.

*

*

*

Trȳsǎra se onri la uoarta kamaradǎlǎǐ sȳǎ, ma
denǎsc ne bǎzele eǐ o strǎtare de amor, se ȳoborȳ
feriqit, voios, mi intrǔ în kamera D-lǎǐ II. . .

V.

Poesie.

A doua zi soarele se ridicase radios mi stră-
lucind, o năstrikă oasnetă al aerului, se onri ne kră-
vile arborilor xskate de akilionel toamnei ne fereas-
tra lui mi 'i nărea kă akuentel ei îi zicea kântel acesta:

„Natsra se reinkălzește toată nentru tine,
„gîsăride, reîntinereste nentru o oră, kăuî natsra
„te salăte, ne tine țe izbemîi mi emîi izbit!

„Eă kânt într'un moment kînd toate komna-
„nionele melle zboară triste mi dăioase snre regiunî
„nekănoskăte mi mai kalde; kânt imne săave mi dăluî
„armonii grăioase nentru săfletele ferivite, mi aven-
„tele 'mî voioase, te salăte ne tine țe izbemîi mi
„emîi izbit!

„Văntul xmor al dimineții, iuî adăce xnnro-
„făm al săfărei țe adorî, o montu de amor, o
„uronxnyare misterioasă a nămelăi amantei tale, mi
„te salăte ne tine țe izbemîi mi emîi izbit.

„Floarea țe 'gî a dat din sînel ei mi kare s'a
„renăssat ne inima tă, te salăte de dimineată ne tine
„amant ferivit țe izbemîi mi emîi izbit!...

„Străgăriî în viaă xnde te vei nreămbăla se vor
„înkline ne vița loră snre tine, mi razakia gî va
„zice: „mănkă o broboană de la mine amant feri-

„uit Poet, om al natşrei, mînzînkъ o broboanъ de ale
„mele kъchî sînt dîlce ka sîrîstarea че sorbî ne
„bîzele Linei, kъchî te salîst ne tînc че îşbeutî mi
„emî îşbit.

„Почизка че аî skrisъ azî dimineagъ dîne vi-
„sele de amorъ mi de ferivire esalъ sensagixnile
„sîfletîsî tîx amant ferivîst че îşbeutî mi emî îşbit.

*

*

*

Tot se redemţenta, reînvîea, vorbea kъ kîvînte
dîlchî mi înkîntîtoare inimcî, îî zîcea monte sîave
de amor, îî salîsta mi 'î adîlcea sîflarea, gîndireaî,
akventele, sensagixnele, semecî îşbitъ.

S'a dîs la dînsa, ea era apîsatъ ne balkonî
eî, sîrîzînd mi gînditoare, se rezema gragioxъ,
mi kîtîrele eî arînkate snre nartea drîmîsî din
kare venea el dorea sî'l vazъ, mi îl amţenta.

Kînd îl zîrî, ea îî aretъ dîngîî eî cheî mîchî,
eksalî, albî ka lantele nîr, nîrînr'îsn sîrîs de amor,
tresîrî, se anlekъ ne balkon, mi 'î trimise de de-
narte o salîtare gragioxъ mi îşbitъ.

În zîoa aţcea el lîsъ toate îndatoririle mi tre-
bîrile lîî mi netreks o zi ferivîtъ învîagъ, o zi de
kompensagixnî a sîferîngîlor, dîrerîlor, înrîstîrîlor,
regretelor trekste;— o lîzi de konsolagixne, de amor
nîr че realgъ sîfletîsî, înbîleazъ îtima mi însînrî
sîngîmînte nobile de abnegagixne, gîndîrî sîblîne
de îşbîre mi de devîement.

*

*

*

Omălăș ce izbucnește mi este izbit, e fericit de ferivirea ce a dorit mi a atins, este rege al lămei, rege al nătrei, rege al universălii.

Omăl ce izbucnește mi este izbit, simte că trăiește, respiră și aer nă, simte că sîngele cîrăle kalm mi limnede în vinele lăi, că sâsletă krewte, se desvoaltă mi esistă în el, că inima-î bate regălat mi înșgămită într'insă, că imaginășnea-î se înșnă de gîndirî nobile, înalte, armonioase mi divine.

Omăl ce izbucnește mi este izbit, krede în femeia ce adoară, în religie mi în Dămnezeș; — se înklină făr a romi dinaintea kășei, zice făr a se intimida „Kreșă“, deskide kă resnă o karte de răgășne, mi sâsletă'î sinăer, nă de înokrisie, snălat de vigă, sâsletă'î religioș mi krestin, și înalță snă Dămnezeș mi îl roagă kă ardoare mi kredinș.

Omăl ce izbucnește mi este izbit, resnă tot ce este drent, șnan, frămos, nătriotik, religioș; — resnă ne tată seș, ne măma sa, ne femeia izbită, ne oinș virtuoș, ne Romănă năob, găra lăi, ne Dămnezeș.

Omăl ce izbucnește mi este izbit, e kredinș femeii ce adoară, izbucnește amikă ce are, orășă unde trăiește, viaă ce i-a dat providenșă, jăneșă ce posedă, floarea ce eksală nășmă'î șșă, iarba ne kămnă, rîșă limnede ce mărmășă, seara kare-î adășă ora dorită a înșlnărei, stelele ce-î lășek în momentele de volăntate, iarba verde ne kare se așează gîind amanta înkăntătoare în brășe, arborele șăb kare nărimenșe șășășrile îmbășătoare alle ei, nășerea ce-î leagășă ilășisănele kă kăntășele'î șșăve mi melodioase,

Omăl kare izbucnește mi este izbit, krede în tot, șășăde la tot, izbucnește tot, simte viaă lăi în tot ce se

minskă, resniră mi trâmte; lăi tot nare kă-î zice „Soa-
rele”: te sală o kreatără a izbirei! nentă tine nărifik
aerălă ăe resniri, nentă tine akoner de raze stră-
lăind în miă de kolori vîrfel ierbeî verzî, nentă
tine 's radios, inkălzesk inimile revî; te sală ne tine,
om ăe izbemli mi emli isbit, emli regele lămei! —
o nărivetoare: — te sală o kreatără a izbirei! nen-
tră tine eksal akăm konvertele'mi voioase mi săave
kăvî simgimintă de amor este ăea mai mare ser-
bare în inima omălă; — nentă tine kănt kăvî tă
mă ingelegi o om kare izbemli mi emli isbit, te
sală, emli regele lămei; — O florikă *Nu mă uita*
în iarbă: — „te sală o kreatără a izbirei! nentă
tine am desfășurat azi dimineayă korala'mi gra-
uioasă, am lăat kolorile melle ăelle mai frămoase,
am năskăt mi amă florit koketă nentă tine, om
kare izbemli mi emli isbit; — te sală, emli regele
lămei! — Ţn stejar bătră: — te sală o kreatără
a izbirei! întinz asănră'gî avăntăliăre'mi verzî,
sănt bătră de sekoli, sekoli am resistat vîntărilor
kă să te aură astăzi de ardoarea soarelă, mi de
okii indiskregi, o om kare izbemli mi emli isbit; —
te sală, emli regele lămei. — Văntă în arbori: „te
sală o kreatără a izbirei, nentă tine vor fi astăzi
armoniele mele ăele mai dăvî, ăelle mai misterioase,
kăvî tă singă le vei îngellege kănd gî vor monti
d'amor, nentă togi ăei algi voiă măera, dar gie 'gî
voisăne sekretele delioase ale izbiriilor, nentă tine
voiridika nălberă din drămă ăe trebă să trevî, kă
să mergi să o vezî, 'gî voiădăăe sănetăl vovăi kă
aria ăe kăntă ea, găndind la tine. O om kare izbemli
mi emli isbit, te sală, emli regele lămei! — Preogii
în bisărikă: — „Te salătm o kreatără a izbirei, nen-

tră tine vom intona imnele noastre velle mai religioase, nentru tine kare krezi, vii sã te înkinã; sã te rogã kã kredingã, kã kreslinsã adeverat, nentru tine vocele noastre se vor şrka nãre mi sincere la D-zeş, nentru tine rãgãchisnile noastre vor fi askallate, om kare izbemtã mi estã izbit, te salstãm emtã regele Lãmei! — Îngerii în cherãrã: — te salstãm o kreatrã a izbirei, nentru tine kintãm cheremtile noastre melodii, nentru tine şridem mi dãnãm în akordãl trombelor vellei din şrmã jãdekãuã, nentru tine sãntem radiomã mi veselã, kãchã simgimãntãl cheuã realã sãşletãl lãş îl nãrifikã, amorãl che arde în inima tã este tãmie divinã a Providenãiei, kredingã che te insnirã este religia sakrã mi fermã, poezia cheuã inãkãntã eksistengã este voesia noastrã a ingerilor lã Dãmnezeş, te salstãm o om kare izbemtã mi estã izbit; te salstãm emtã regele lãmei! — Omãl kare izbemte mi este izbit de va fi şrak se krede mai bogat de kã Attal, de va fi şrãt se krede kã e mai frãmos de kã Narcis, de va fi prost se va sokoti mai de snirit de kãt de Taleyrand (faĩmosãl dinlomat allã imnerisãl lã Nanolen 1iã) mai poet de kã Chateaubriand.

*

*

*

Momentele che şnkãisnea lã iã da libere, serile toate le netreãca la dinsa sãş în adãnrile şnde se afla mi ea, se adãna la fãntãna izbirei din bãzelle ei a kãrora sorbia dãcheagã mi esala sensagisnele în kãtãrile deliãose, de esnresisnea amorãlã nãrã mi ar-

zînd, îmî lîsa jînegea în adoraxiunea ei, viağa, veselia, nîcherea lîi denindea de la o strîngere de mînr, de la şn sîris, de la şn kîvînt al ei. — Şi era bogat, era tînr, avea snîrit, era poet, era mare; se kredea îşbit; era fericit.

O vise, vise de anior, sîblime estase ale viegei, îlîsîxîî skîmpe alle jînegei; voî abandonaxî omî dîşnî 4e strîlîxîgî înmelîloare la okîî sîî mî nîî mî lîsağî de kît regretele mî sîvînirea.

O explicațiune.

În o dimineagră Pașl se skăla din somn, visase ne Lina mi kontinxa deștent prisme le înkântztoare ale a-velxî vis de jșnegr, d'amor mi de feriçire, — era în momente de estase îmbzțtoare mi dslçî kînd xñđ anrod intrând kx niște xzrlîi îî anșngz tot de o datz visita neaștentatz mi ne prevzșzț a D-lxî Alekx B. . . . Pașl trekx în salon, se salstarz a mândoî, el arzț vizitțorxłxî sșđ kanașeaoa invitîndxl sș wazș mi îî presentz o țigarețz.

Alekx B . . . avea o figzrș kx totxl gravz, serioaș, de çirkșmstanğz, țe da toatçî miveî lxi per-soane (kzçî am șitat sș vș sñđiș kș este nitik), xñ aer mi mai komik de kzt avella țe are în toate zilele; — okîî verzî, albawtrîi, rotșnzî mi stiklowî jș-kax în orbitele lor sîngerînde, nșrș'i rowx mi mititel sta sbîrlit ne kanxl seș, mșstșșile'i anarinte mi gșlbșe rowîi mi se aretaș în kzte va fire nereglate mi rarî ne bșzele'i niğigziate, çokxl seș askșșit kș nșmele de imperial se ridika în forma xñđî ak kș gșmșlie țe stz gata sș îngene, snre bșza'i inferioarz, mi toatz figzra lxi rowkatz mi semi-sbîrçitș avea aerłđ xñđî ariçîș golaw çenos, țe sta gata sș salte din kornș'i nșrșngel, mititel, snrintenel mi x-